

V Bruseli 28. 2. 2017
COM(2017) 103 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o uplatňovaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní
prekurzorov výbušnín na trh a ich používaní a o delegovaní právomoci na základe
uvedeného nariadenia**

1. ÚVOD

Nariadenie (EÚ) č. 98/2013¹ o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní (ďalej len „nariadenie“) nadobudlo účinnosť 1. marca 2013 a uplatňuje sa od 2. septembra 2014. Stanovujú sa ním harmonizované pravidlá týkajúce sa sprístupňovania, dovozu, vlastníctva a používania chemických látok alebo zmesí, ktoré môžu byť zneužitú na nedovolenú výrobu po domácky vyrobených výbušnín. Kontroly a obmedzenia uvedené v tomto nariadení sa vzťahujú na látky uvedené v prílohách k uvedenému nariadeniu a na zmesi a látky obsahujúce tieto látky.

V článku 18 ods. 1 nariadenia sa Komisia vyzýva, aby predložila Európskemu parlamentu a Rade do 2. septembra 2017 správu, v ktorej preskúma akékoľvek problémy, ktoré vznikli v dôsledku uplatňovania vedeného nariadenia, ako aj či je žiaduce a reálne navrhnúť legislatívne zmeny, ktoré by systém ďalej posilnili a zosúlادili. Tie zahŕňajú možnosť rozšíriť rozsah pôsobnosti tohto nariadenia na profesionálnych používateľov a zahrnúť neurčené prekursorov výbušnín do prílohy II.

V článku 14 ods. 2 sa okrem toho vyžaduje, aby Komisia predložila správu týkajúcu sa delegovania právomoci, ktorá jej bola udelená na obdobie piatich rokov od 1. marca 2013 „najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím päťročného obdobia,“ t. j. do 1. júna 2017.

Cieľom tejto správy je splniť požiadavky stanovené v dvoch uvedených článkoch. V záujme zjednodušenia podávania správy a vzhľadom na to, že delegovanie právomoci je nástrojom legislatívnej zmeny, Komisia považuje za prínosné a relevantné zlúčiť obe správy do jednej. V tejto správe sa tiež poskytujú informácie, ktoré zlepšia dodržiavanie ustanovení uvedeného nariadenia hospodárskymi subjektmi a vnútroštátnymi orgánmi a zvýšia transparentnosť procesu tvorby politik Komisie.

Komisia pripravila túto správu na základe diskusií a konzultácií v rámci Stáleho výboru pre prekursorov (SCP), expertnej skupiny Komisie², ktorá sa skladá z príslušných orgánov členských štátov EÚ a štátov mimo EÚ, ktoré sú členmi EHP a zástupcov dodávateľských a maloobchodných reťazcov v oblasti chemických látok a na základe vlastných uvážení Komisie.

2. SÚVISLOSTI

2.1. Stav dodržiavania nariadenia

K 1. januáru 2017 väčšina členských štátov dodržiavala nariadenie.

- Každý členský štát zriadil na účely nahlasovania podozrivých transakcií a zmiznutí a krádeží značného množstva látok jedno alebo viacero vnútroštátnych kontaktných miest a jasne uviedol ich telefónne číslo a emailovú adresu (článok 9 ods. 2).
- 23 členských štátov dodržiavalo nariadenie, keďže stanovili pravidlá týkajúce sa sankcií (článok 11), pravidelne širili usmernenia SCP (článok 9 ods. 6) a v prípade potreby oznámili Komisii všetky opatrenia, ktoré prijali na uplatňovanie výnimiek

¹ Ú. v. EÚ L 39, 9.2.2013, s. 1.

² Odkaz na skupinu E03245, pozri <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3245&NewSearch=1&NewSearch=1>.

z režimu povoľovania alebo registračného režimu (článok 4 ods. 4) alebo s už existujúcich režimov (článok 13 ods. 4),

- Päť členských štátov čiastočne dodržiava nariadenie, keďže nestanovili pravidlá týkajúce sa sankcií.

V snahe zabezpečiť úplné dodržiavanie uvedeného nariadenia členskými štátmi, Komisia otvorila dvojstranné rokovania o problematike dosiahnutia súladu a začala konania o porušení povinnosti³ s niektorými členskými štátmi, pričom v týchto rokovaniach bude pokračovať podľa potreby.

Nariadenie má význam pre EHS a preto je uplatniteľné aj na Island, Lichtenštajnsko a Nórsko. Dozorný úrad EZVO má právomoc na monitorovanie uplatňovania nariadenia v týchto krajinách. Zatiaľ čo Nórsko a Lichtenštajnsko dodržiava uvedené nariadenie, Dozorný úrad EZVO podal 17. novembra 2016 na Súd EZVO žalobu proti Islandskej republike z dôvodu, že tento štát nevykonal potrebné opatrenia na prevzatie nariadenia do svojho vnútroštátneho právneho poriadku⁴.

Švajčiarsko nie je viazané ustanoveniami nariadenia, ale napriek tomu zvažuje prijatie opatrení týkajúcich sa kontroly a obmedzenia prekursorov výbušnín na vnútroštátnej úrovni. Určilo už vnútroštátne kontaktné miesto na ohlasovanie podozrivých transakcií a zmiznutí a krádeží značného množstva látok.

2.2. Vnútroštátne vykonávacie opatrenia

Podľa článku 4 ods. 1 sa nariadením obmedzené prekursorov výbušnín (uvedené v prílohe I k uvedenému nariadeniu) nesprístupňujú členom širokej verejnosti, títo ich nedovážajú, nevlastnia ani nepoužívajú. Členské štáty však môžu stanoviť a zachovať režim povoľovania a/alebo registračný režim, ktorý umožňuje, aby sa obmedzené prekursorov výbušnín kontrolovaným spôsobom sprístupňovali členom širokej verejnosti (článok 4 ods. 2 a 3).

K 1. januáru 2017 malo 16 členských štátov zavedený režim povoľovania a/alebo registračný režim, zatiaľ čo zvyšných 12 členských štátov zachovalo zákazy⁵. Doterajšie uplatňovanie nariadenia ukazuje, že na úrovni EÚ neexistuje konsenzus o tom, či by obmedzené prekursorov výbušnín mali byť zakázané alebo sprístupňované kontrolovaným spôsobom.

Medzi členskými štátmi, ktoré zachovali režim povoľovania existujú veľké rozdiely, pokiaľ ide o postup požiadania o povolenie, kritérií, podľa ktorého je udelené alebo zamietnuté, dĺžky a druhu platnosti. Niektoré členské štáty sa domnievajú, že žiadosti o povolenie by sa mali schváliť, pokiaľ neexistuje dôvod im nevyhovieť, zatiaľ čo iné uplatňujú opačný prístup a odmietajú udeľovať povolenia, pokiaľ neexistuje špecifický dôvod na ich udelenie. V dôsledku toho sa percentuálny podiel udelených a zamietnutých povolení v členských štátoch, ktoré poskytli Komisii informácie, výrazne líši. Doteraz nie sú známe prípady vzájomného uznávania povolení medzi členskými štátmi.

Niektoré členské štáty však podľa možnosti navrhujú alternatívne látky alebo úrovne koncentrácie, ktoré sa môžu používať na legitímne účely. Zo skúseností, ktoré uvádzajú

³ Podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

⁴ Súd EZVO – vec E-18/16.

⁵ Zoznam opatrení je dostupný na http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/index_en.htm.

členské štáty, vyplýva, že existujú alternatívy pre mnohé známe legítimne použitia, či možno až pre väčšinu z nich.

Niektoré členské štáty prekročili rámec minimálnych požiadaviek stanovených v nariadení a prijali opatrenia, ktoré napr. vyžadujú, aby sa hospodárske subjekty registrovali u príslušných orgánov a pravidelne oznamovali všetky transakcie vrátane dovozov, rozširujú rozsah pôsobnosti nariadenia na profesionálnych používateľov, stanovujú podmienky skladovania, predpokladajú cezhraničnú výmenu relevantných informácií s inými členskými štátmi alebo určujú úlohu colných úradov.

Niektoré členské štáty okrem toho uplatňujú obmedzenia a kontroly na prekursorov výbušnín neuvedené v zozname alebo prísnejšie obmedzenia na látky, ktoré sú v zozname uvedené. Vo všetkých súčasných prípadoch boli obmedzenia a kontroly v členských štátoch zavedené pred prijatím nariadenia.

Súbežne s prijatím a presadzovaním vnútroštátnych opatrení, väčšina členských štátov údajne uskutočnila kampane na zvyšovanie informovanosti zamerané na hospodárske subjekty zapojené do dodávateľského reťazca prekursorov výbušnín, ktoré sú uvedené v zozname. Cieľom kampaní je zvýšiť informovanosť o povinnosti obmedzovať ako aj nahlasovať podozrivé transakcie. Niektoré členské štáty aktívne zapájajú internetových dodávateľov a elektronické trhy.

Ešte stále je príliš skoro na vyvodenie záverov zo získaných údajov týkajúcich sa povolení, registrácie, nahlasovania podozrivých transakcií a presadzovania opatrení. V budúcnosti sa Komisia zameria na zber a analýzu relevantných údajov s cieľom identifikovať na úrovni EÚ trendy hrozieb, osvedčené postupy a potenciálne oblasti, ktoré je možné posilniť alebo harmonizovať.

2.3. Stály výbor pre prekursorov (SCP)

Od svojho založenia na základe akčného plánu Európskej únie na zvýšenie bezpečnosti pred výbušnínami z roku 2008,⁶ SCP aktívne pracuje na zlepšení ochrany v rámci Európy pred používaním prekursorov výbušnín na výrobu po domácky vyrobených výbušnín.

Od prijatia nariadenia v roku 2013 SCP zasadá pravidelne s cieľom uľahčiť a monitorovať jeho vykonávanie. Čo je najdôležitejšie, SCP poskytuje členským štátom a zástupcom hospodárskych subjektov v dodávateľskom reťazci platformu na výmenu informácií a stanovísk týkajúcich sa nariadenia a jeho praktického vykonávania.

Medzi ďalšie výsledky SCP patrí prijatie a pravidelné preskúmavanie usmernení⁷ a prípravné práce na troch delegovaných aktoch, ktorými sa doplnili nebezpečné látky do prílohy II (pozri časť 4). SCP tiež umožnil zlepšenie cezhraničnej výmeny informácií týkajúcich sa nahlasovania podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží a udeľovania a zamietania povolení a podporil snahy chemického priemyslu a maloobchodného sektora o zvyšovanie informovanosti. Štyria členovia SCP v rokoch 2013 – 2015 spoločne viedli projekt v oblasti bezpečnosti predaja vysokorizikových chemických látok financovaný EÚ, v rámci ktorého sa vytvorili usmernenia pre maloobchodníkov v kamenných predajniach ako aj na internete, a pre príslušné orgány a orgány presadzovania práva.

⁶ Dokument Rady 8311/08.

⁷ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/guidelines_on_the_marketing_and_use_of_explosives_precursors_en.pdf.

3. PRESKÚMANIE

Podľa správy Europolu o situácii a trendoch terorizmu v EÚ za rok 2016 „po domácky vyrobené výbušniny ostávajú popri konvenčných strelných zbraniach preferovanou zbraňou teroristov z dôvodu ich dostupnosti, jednoduchosti a účinnosti“. V tejto správe ako aj v jej vydaniach z rokov 2015, 2014 a 2013 sa však zaznamenal pokles používania improvizovaných alebo po domácky vyrobených výbušnín v porovnaní s používaním strelných zbraní a/alebo zápalných zariadení.

Nadobudnutie účinnosti nariadenia prispelo k zníženiu hrozby, ktorú predstavujú prekurzory výbušnín v rámci Európy. Na základe zasadnutí a konzultácií SCP a štúdie, ktorú uskutočnilo konzorcium nezávislých expertov⁸ vyplynulo, že:

- **Množstvo prekurzorov výbušnín, ktoré sú dostupné na trhu sa znížilo.** Čiastočne je to preto, že mnoho hospodárskych subjektov uplatňuje obmedzenia a čiastočne preto, že niektorí výrobcovia ich dobrovoľne prestali vyrábať a niektoré hospodárske subjekty ich prestali predávať. Dodávateľský reťazec nenahlásil žiadne významné odchýlky alebo hospodárske straty, ktoré by z toho vyplývali. V niektorých členských štátoch, ktoré zachovali režim povoľovania, orgány nahlásili, že počet žiadostí o povolenie je v súčasnosti významne nižší než bol počas prvého roka uplatňovania nariadenia. Naznačuje to, že členovia širokej verejnosti úspešne používajú alternatívne látky (látky, ktoré nie sú citlivé) pri ďalšom vykonávaní svojich legitímnych neprofesionálnych činností.
- **Kapacita príslušných orgánov a orgánov presadzovania práva na vyšetrowanie podozrivých incidentov týkajúcich sa prekurzorov výbušnín sa zvýšila.** Členské štáty oznámili nárast počtu nahlásených podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží vďaka vyššej informovanosti hospodárskych subjektov, ktoré narábajú s prekurzormi výbušnín. Niektoré členské štáty si okrem toho na *ad hoc* základe vymieňajú informácie o správach a odmietnutých povoleniach. Príslušné orgány členských štátov, ktoré zachovali režim povoľovania sú lepšie informované o tom, ktorí členovia širokej verejnosti vlastnia obmedzené látky a na aký účel ich plánujú použiť.

Ešte nie je možné podrobnejšie zhodnotiť vplyv nariadenia. Počet incidentov nahlásených členskými štátmi však naznačuje, že uplatňovanie nariadenia prispelo k ich úsiliu o predchádzanie teroristickým útokom, pri ktorých sa používajú po domácky vyrobené výbušniny.

3.1. Výzvy, ktoré prinieslo uplatňovanie nariadenia

Napriek celkovému pozitívnemu vplyvu nariadenia na obmedzenie prístupu ku prekurzorom výbušnín a zvýšenie kontroly nad nimi, sa jeho uplatňovanie stretlo s viacerými problémami a výzvami. Príklady, ktoré sú uvedené v tejto časti nemusia odrážať skúsenosti všetkých alebo väčšiny členských štátov a hospodárskych subjektov. Mali však dostatočne široký vplyv na to, aby sa nedali pripísať osobitným okolnostiam hociktorého individuálneho členského štátu alebo subjektu.

⁸ Prípravná štúdia o vykonávaní nariadenia (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekurzorov výbušnín na trh a ich používaní (november 2016). Pre Európsku komisiu koordinuje ENCO v zmysle rámcovej zmluvy o poskytovaní služieb HOME/2014/ISFP/PR/CBRN/0025 – časť 1.

Hlavnou výzvou pre **príslušné orgány členských štátov** je veľký počet subjektov, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia a kontroly nariadenia. Keďže mnohé chemické látky a zmesi, ktorých sa týka nariadenie sú výrobkami pre domácnosť, dodávateľský reťazec je výrazne väčší než u iných výrobkov, ktoré sú predmetom osobitných kontrolných ustanovení (napr. prekurzory drog). Pre príslušné orgány bolo preto problematické osloviť všetky hospodárske subjekty v dodávateľskom reťazci prekurzorov výbušnín s cieľom informovať ich o ich povinnostiach. Príslušné orgány však v spolupráci so združeniami, ktoré zastupujú chemický priemysel a maloobchodný sektor, uskutočnili kampane na zvyšovanie informovanosti a spolupracovali so širokou škálou subjektov od výrobcov po maloobchodníkov, od veľkých spoločností po malé nezávislé obchody, internetových predajcov po kamenné obchody.

Ďalšou výzvou pre orgány členských štátov je presadzovať obmedzenia a kontroly v oblasti internetových predajov, dovozov a pohybov v rámci EÚ. Výrobky s veľkým objemom sa často prepravujú vo väčších množstvách (napr. hnojivá) a je preto relatívne ľahšie ich identifikovať a kontrolovať. Iné výrobky sa zase predávajú v malých množstvách a objemoch a je ťažšie ich zachytiť počas zasielania alebo prepravy do Európy a v rámci Európy. Orgány presadzovania práva a colné orgány s cieľom riešiť tento problém zvyšujú svoje úsilie identifikovať prípady nezákonného získavania a vlastníctva napríklad aj prostredníctvom posilnenia spolupráce medzi agentúrami a výmeny informácií na úrovni EÚ.

Hlavnou výzvou pre **hospodárske subjekty**, najmä subjekty z maloobchodného sektora, je identifikovať výrobky, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Výrobky obsahujúce obmedzené prekurzory výbušnín sa musia označiť zodpovedajúcim spôsobom. Ak sa to nevykoná hneď na začiatku dodávateľského reťazca, subjekty na úrovni maloobchodu majú ťažkosti riadne overiť, či je označenie pripojené a či sa uplatňujú obmedzenia. Prekurzory výbušnín uvedené v prílohe II k uvedenému nariadeniu, ktoré nie sú obmedzené, sa navyše nemusia označovať. Hospodárske subjekty, najmä také, ktoré majú vysokú fluktuáciu zamestnancov, musia venovať značný čas identifikácii problémových výrobkov a vhodnému zaškoleniu zamestnancov.

Hospodárske subjekty, ktoré vykonávajú cezhraničné podnikateľské aktivity v rámci EÚ tiež čelia výzve v podobe nutnosti prispôbiť sa osobitnej povahe rôznych režimov v každom členskom štáte. V nariadení sa umožňuje orgánom členských štátov definovať kľúčové aspekty jeho uplatňovania na ich území. Hospodárske subjekty teda musia vedieť aký typ režimu sa uplatňuje v konkrétnom členskom štáte, pre ktorý je výrobok určený, a v súlade s tým musia registrovať predaj, overiť povolenie alebo zakázať predaj. Niektoré spoločnosti majú rozsiahle interné postupy náležitej starostlivosti, ktoré uľahčujú dodržiavanie komplexných regulačných rámcov. Pre spoločnosti, ktoré takéto postupy nemajú, zvyčajne menšie spoločnosti, to však predstavuje proces náročný na čas.

Hospodárske subjekty, ktoré predávajú členom širokej verejnosti a iným typom koncových používateľov, tiež informovali o ťažkostiach týkajúcich sa spoľahlivého posúdenia, či osoba, ktorá získa obmedzenú látku koná na účely spojené s obchodovaním, podnikaním alebo výkonom povolania, alebo na iné účely. V nariadení sa skutočne nestanovujú kritériá na hodnotenie, čo sa považuje za profesionálne použitie, ani na kontrolu odborných referencií. O týchto otázkach rozhodujú členské štáty sami a v dôsledku toho sa kritéria môžu medzi jednotlivými územiami líšiť.

Pretrvávajúcou výzvou pre **Komisiu** je držať krok s vývojom bezpečnostných hrozieb. Pri snahe o prispôbenie nariadenia používaniu nových chemických látok alebo nových koncentrácií látok uvedených na zozname sa Komisia spolieha na informácie a údaje od

členských štátov. V roku 2016 snahy sprostredkované cez SCP viedli k doplneniu troch látok do prílohy II (pozri časť 4).

Riešenie vyššie uvedených výziev je pre Komisiu prioritnou otázkou. V úzkej spolupráci s SCP použije Komisia nástroje, ktoré má k dispozícii (vrátane legislatívnych aktov, usmerňovacích dokumentov a praktickej podpory) s cieľom zlepšiť kapacitu orgánov členských štátov a hospodárskych subjektov na spoľahlivé plnenie ich povinností.

3.2. Vhodnosť a uskutočniteľnosť ďalšieho posilňovania a harmonizovania systému

Hrozba, ktorú predstavuje použitie chemických látok patriacich medzi prekursorov výbušnín na výrobu po domácky vyrobených výbušnín teroristami ostáva vysoká a neustále sa vyvíja. Prioritou Komisie je okrem úplného vykonávania existujúcich ustanovení zväziť, aké opatrenia a kroky by v budúcnosti dokázali posilniť systém⁹.

Zmeny nariadenia môžu pre verejné orgány, hospodárske subjekty a spotrebiteľov predstavovať dodatočné zaťaženie. S cieľom zabezpečiť, aby zaťaženie nebolo neúmerné vzhľadom na sledované ciele, Komisia v roku 2017 posúdi vplyv ako aj náklady a prínosy pre všetky zainteresované strany a možnosti zjednodušenia opatrení, ktoré sa zameriavajú na:

- **Sprísnenie obmedzení a kontrol doplnením nových problémových látok** do rozsahu pôsobnosti nariadenia a posilnením obmedzení týkajúcich sa látok, na ktoré sa nariadenie už vzťahuje.
- **Zvýšenie kapacity príslušných orgánov členských štátov na monitorovanie predaja a vlastníctva prekursorov výbušnín.** Príslušné orgány by mali poznať hospodárske subjekty, ktoré sprístupňujú prekursorov výbušnín na trhu a osoby, ktoré získavajú, vlastní a používajú obmedzené prekursorov výbušnín. Medzi tieto osoby patria členovia širokej verejnosti a osoby, ktoré konajú na účely spojené s ich povolaním. Na tento účel Komisia preskúma vplyv opatrení ako sú vyžadovanie, aby sa hospodárske subjekty registrovali u príslušného orgánu a pravidelne mu predkladali svoj zoznam transakcií. Komisia tiež zväzi vplyv stanovenia spoločných kritérií pre povolenia s cieľom harmonizovať podmienky na udelenie a odmietnutie žiadostí a uľahčenie vzájomného uznávania medzi členskými štátmi.
- **Zvýšenie kapacity príslušných orgánov a orgánov presadzovania práva členských štátov s cieľom odhaliť a vyšetriť možné porušenia nariadenia.** Komisia zväzi opatrenia na posilnenie systému nahlasovania podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží napríklad tým, že zabezpečí výmenu informácií, ktoré majú cezhraničný význam. Komisia tiež zväzi opatrenia na posilnenie systému pokiaľ ide o vstup prekursorov výbušnín z tretích krajín (napr. dovoz) a operatívnu úlohu colných úradov na vonkajších hraniciach Únie.
- **Zvýšenie kapacity hospodárskych subjektov v rámci dodávateľského reťazca.** Komisia zväzi opatrenia na zlepšenie prenosu informácií v rámci dodávateľského reťazca v oblasti chemických látok a maloobchodu napríklad tým, že sa opätovne posúdi ustanovenie nariadenia o označovaní. Komisia sa podľa možnosti vždy bude tiež usilovať znižovať právnu neistotu hospodárskych subjektov.

⁹ COM(2015) 624 final.

Komisia súbežne opätovne preskúma presunutie ustanovení o dusičnane amónnom z nariadenia REACH (ES č. 1907/2006)¹⁰ do tohto nariadenia¹¹ a ako sa uvádza v Prvej správe o pokroku dosiahnutom pri budovaní účinnej a skutočnej bezpečnostnej únie,¹² tiež preskúma výsledky výskumných projektov financovaných z prostriedkov EÚ, ktoré majú potenciál znížiť riziko, ktoré predstavujú po domácky vyrobené výbušniny tým, že sa napríklad neutralizujú výbušné vlastnosti určitých látok a výrobkov.

Komisia tiež zväží nelegislatívne opatrenia, ktoré môžu ďalej posilniť systém. Dosiahnuť sa to dá napríklad posilnením úlohy Europolu, zriadením *ad hoc* podskupín SCP na prediskutovanie špecifických otázok (napr. dostupnosť a kontrola internetového predaja alebo úloha colných orgánov), umožnením stretnutí vnútroštátnych kontaktných miest a podporením úsilia o spoluprácu na regionálnej úrovni.

3.3. Vhodnosť a uskutočniteľnosť rozšírenia rozsahu pôsobnosti nariadenia na profesionálnych používateľov

Obmedzenia, ktoré sa ukladajú v nariadení platia iba pre „členov širokej verejnosti“. Osoby konajúce na účely, ktoré sú spojené s ich obchodovaním, podnikaním alebo výkonom povolania (ďalej spoločne len „profesionálni používatelia“) majú naďalej neobmedzený prístup k obmedzeným prekurzorom výbušnín.

Pri výnimke udelenej profesionálnym používateľom sa buď 1) vychádza z predpokladu, že tento typ používateľa nebude používať prekurzory výbušnín nedovoleným spôsobom na výrobu po domácky vyrobených výbušnín alebo 2) považuje rozšírenie obmedzenia na tento typ používateľa za neprimerane zaťažujúce voči hospodárskym subjektom.

Komisia však vo výnimke pre profesionálnych používateľov z obmedzení, ktoré ukladá nariadenie, vidí možnú bezpečnostnú medzeru. Komisia preto zväží vplyv nových opatrení, ktoré rozširujú rozsah pôsobnosti nariadenia na profesionálnych používateľova zároveň dôkladne preskúma zaťaženie hospodárskych subjektov. Hospodárske subjekty môžu mať napríklad povinnosť registrovať všetky transakcie, do ktorých sú zapojení profesionálni používatelia a uchovávať záznamy na účely kontroly zo strany príslušných orgánov.

Uvedené opatrenie by poskytlo príslušným orgánom a orgánom presadzovania práva lepšie informácie o tom, ktoré osoby majú prístup k akým prekurzorom a na aký účel. Tiež to uľahčí počiatkové vyšetrenie a stíhanie prípadov údajného zneužitia.

Komisia okrem toho zväží zavedenie zosúladeného vymedzenia pojmu „profesionálny používateľ“ a spoločných kritérií na určenie, kto sa pokladá za profesionálneho používateľa alebo na kontrolu odborných referencií.

3.4. Vhodnosť a uskutočniteľnosť zahrnutia neurčených prekurzorov výbušnín do ustanovení o ohlasovaní podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží

Komisia nepredpokladá uplatňovanie ustanovení o ohlasovaní podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží na všeobecnú kategóriu „neurčených prekurzorov výbušnín“. Predstavovalo by to neprimeranú záťaž a neoprávnenú úroveň neistoty pre hospodárske

¹⁰ Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.

¹¹ Komisia uviedla svoj názor na presunutie, ktorý sa požadoval v súlade s článkom 18 ods. 2 nariadenia v dokumente COM(2015) 122 final.

¹² COM(2016) 670 final.

subjekty, ktoré by nemuseli nevyhnutne vedieť, ktorá chemická látka sa môže použiť v danom čase ako prekursor výbušnín.

Komisia napriek tomu považuje za nutné aktualizovať prílohu II tak často, ako je potrebné, s cieľom doplniť do nej špecifické látky, ktoré predstavujú hrozbu ako prekursorov výbušnín a v tejto súvislosti už využila svoju právomoc prijímať delegované akty (pozri časť 4).

Komisia okrem toho posúdi význam doplnenia kategórií látok do prílohy II. Posúdi napríklad vplyv, vrátane hospodárskeho hľadiska, zahrnutia všetkých hydrátov uvedených solí dusičnanov podobne ako sú v nariadení (ES) č. 273/2004 zahrnuté soli prekursorov drog¹³ ako aj všetky hnojivá s vysokým obsahom dusíka.

Uvedené doplnenia by vyplnili súčasné medzery v nariadení a tiež môžu uľahčiť prácu hospodárskym subjektom zjednodušením usmernení o tom, ktoré látky sú problémové. Komisia však napriek tomu pred prijatím akéhokoľvek návrhu posúdi presný vplyv doplnení na dodávateľský reťazec.

4. VYKONÁVANIE PRÁVOMOCI PRIJÍMAŤ DELEGOVANÉ AKTY

V súlade s článkom 12 uvedeného nariadenia je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty týkajúce sa zmien prahových hodnôt v prílohe I v rozsahu, ktorý je potrebný na zohľadnenie vývoja zneužívania látok ako prekursorov výbušnín alebo na základe výskumu a testovania. Môže tiež prijímať delegované akty týkajúce sa doplnenia látok do prílohy II, ak je to potrebné na zohľadnenie vývoja zneužívania látok ako prekursorov výbušnín.

Komisia uplatnila v roku 2016 svoju právomoc prijímať delegované akty s cieľom doplniť tri látky do prílohy II:

- Delegované nariadenie Komisie (EÚ), ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 pokiaľ ide o doplnenie hliníkového prášku do zoznamu prekursorov výbušnín v prílohe II¹⁴,
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ), ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013, pokiaľ ide o doplnenie hexahydrátu dusičnanu horečnatého do zoznamu prekursorov výbušnín v prílohe II¹⁵, a
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ), ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013, pokiaľ ide o doplnenie horčíkového prášku do zoznamu prekursorov výbušnín v prílohe II¹⁶.

Doplnenie uvedených látok do prílohy II navrhli SCP členské štáty. Počas prípravy delegovaných aktov Komisia konzultovala so všetkými zainteresovanými stranami, najmä so sektorom chemického priemyslu a maloobchodu v súlade s požiadavkami nariadenia a predložila analýzu, ktorá preukazuje, že doplnenie nepredstavuje neprimerané zaťaženie hospodárskych subjektov alebo spotrebiteľov. Členovia a pozorovatelia SCP diskutovali o doplneniach a v širokej miere ich podporili. Komisia pred prijatím tiež predložila návrhy

¹³ Nariadenie (ES) č. 273/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 11. februára 2004 o prekursoroch drog, Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2004, s. 1.

¹⁴ C(2016) 7647 final.

¹⁵ C(2016) 7650 final.

¹⁶ C(2016) 7657 final.

delegovaných aktov na verejnú konzultáciu¹⁷. Komisia počas procedurálneho a rozhodovacieho procesu zaistila včasné a náležité postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.

Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje táto správa Komisia nevyužila svoje delegované právomoci na zmenu žiadnej z prahových hodnôt v prílohe I.

Hoci Komisia v súčasnosti neidentifikovala ďalšie látky, na ktoré by sa mala vzťahovať požiadavka na ohlasovanie, ani obmedzené prekursorov výbušnín, ktorých prahové hodnoty by sa mali zmeniť, v budúcnosti môže vzniknúť takáto potreba, ktorú bude potrebné rýchlo riešiť prostredníctvom delegovaných aktov s cieľom zaistiť verejnú bezpečnosť. Komisia preto zastáva názor, že právomoc prijímať delegované akty, ktorá jej bola udelená uvedeným nariadením, by sa mala automaticky predĺžiť na obdobie piatich rokov v súlade s článkom 14 ods. 2 nariadenia.

5. ZÁVER

Nadobudnutie účinnosti nariadenia (EÚ) č. 98/2013 prispelo k obmedzeniu prístupu k nebezpečným prekursorom výbušnín, ktoré sa môžu zneužiť na výrobu po domácky vyrobených výbušnín, pretože sa v ňom zaviedli obmedzenia a kontroly týkajúce sa kľúčových problémových látok. Hrozba, ktorú predstavujú po domácky vyrobené výbušniny však ostáva vysoká a neustále sa vyvíja. V Únii, v ktorej platí voľný pohyb osôb, tovarov a služieb európski občania a obyvatelia očakávajú opatrenia na boj proti terorizmu na úrovni EÚ. Komisia, členské štáty a dodávateľský reťazec prekursorov výbušnín v Európe preto musia spoločne zintenzívniť svoje úsilie v plnej miere uplatňovať súčasné ustanovenia a identifikovať opatrenia a kroky, ktoré posilnia systém upravujúci problematiku domácky vyrobených výbušnín v budúcnosti.

Komisia v úzkej spolupráci s SCP už začala uskutočňovať revíziu nariadenia a doplnila tri látky, ktoré sú prekursori výbušnín do prílohy II. Je to dôležitý krok smerom k lepšej kontrole nebezpečných látok. Skúsenosti z praktického uplatňovania získané od 2. septembra 2014 spolu s globálnym vývojom však ukazujú, že je nevyhnutné zvážiť doplňujúce zmeny v nariadení s cieľom zvýšiť kapacitu všetkých aktérov pri uplatňovaní a presadzovaní obmedzení a kontrol. S prihliadnutím na tento cieľ Komisia dôkladne posúdi vplyv viacerých možných nových opatrení, ktoré môžu byť navrhnuté v blízkej budúcnosti.

¹⁷ Komisia víta ako súčasť programu lepšej právnej regulácie spätnú väzbu verejnosti k návrhu legislatívy zverejnenému na https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/share-your-views_en.